IX. évfolyam. Celldömölk, (Kis-Cell) 1907. január 27. 4. szám.

Kemenesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE".) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE".)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre . . . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20 f.

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, „Sas"-szálloda, 5-ös szám szobe. — Ide küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemű küldemények.

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Magyar pénz -- osztrák zseb.

Nagyon szorgalmas kis állat a méhecske, de nagyon oktalan. Napestig repdes virágról virágra, fárad folytonosan. Kutatva keresi fel a legnehezebb helyekről is a virágok szirmait. Amit talál leszakitja csábja körül veszi és megrakódva viszi, gyüjti együvé a sejtekben, azt pedig gondosan méznek készíti el. Talán örül is a saját szorgalmán . . s küzdő munkával elért szép és jó alkotásának.

A méhecske szorgalmának gyümölcsét más szedi el, más cipeli előle el.

A sejtek közt elbujva élik napjaikat az ártalmas, dologtalan herék s a dolgozó méh elkészitett mézét tétlenül emésztik.

Amde a saját hereit még kitudná tartani s elbánhatna vele a dolgos méhecske.

De jön a gazda és egész darabokban egyszerre vágja ki a kaptárból a jó lépes mézet. Arra valamennyit kiszedi magának. Csak alig hagy annyit, amivel a telet a szegény méhecske keservesen által tudja élni. A szükes tél a szegényen hagyott méhet kinozza, senyveszti, a gazda meg a kis méhek mézén hizlalja a testét.

E kép találó a mi helyzetünkre. Magyarország népe a dolgozó méh. Ausztria meg a nép munkájának minden gyümölcsét élvező gazda.

Dolgozik ez a nép folytonosan, napestig verejtékezik neház munkájában. Szorgalmas nemzet a magyar nemzet. Szerezni, alkotni, gyüjteni ügyes nép. Van láttatja minden munkájának, amikor végzi. A lépes mezet be tudja állitani abban a hitben, hogy fel is élvezi.

Am a mi munkánknak is minden hasznai, minden gyümölcsei — végeredményben — Ausztria javára esik.

Mi vetünk, dolgozunk de az aratásunk egész termése Ausztria ölébe hull.

Mert nagyon szorgalmas nemzet a magyar nemzet, de nagyon oktalan.

Összegyüjtjük a vagyont, csak azért, hogy Ausztria hitvány iparáruinak az ára fülében tőünk majdnem végsőig elszedje.

Mi dolgozunk keserves munkával s az osztrák szedi le minden munkának édes gyümölcsét. Nekünk a keserü csalódás marad. Alig tudunk élni a saját szorgalmas munkánk után, izzó verejtékünk árán.

A magyar iparos szolid, jó becsületes értékes munkát végez, de a munkától idegen még a saját honfitársa.

Mert az Ausztria az oktalan magyarnak nyakába sózza hamisággal készült, értéktelen, hitvány portékáit.

Telik az osztrák zseb a magyar pénzéből, a magyar iparos meg alig tudja tengetni szorgalmas munkája után nyomorult életét is. A magyar az osztráknak adja vagyona egy részét, saját honfitársaitól megtagadja azt.

Ellensége ezzel a magyar a magyarnak, aki mellőzi a saját s az osztráknak adja fillérei kaldussá teszi azt, boldogitja emezt. Ellensége a magyar igy az ő saját nemzetének!

A »Magyar Védő Egyesület« vállalkozott, hogy ezt az áldatlan bünös helyzetet, jóra forditsa. Hogy megmutassa s felfelvilágositsa a magyart eddigi dolgai oktalan voltáról.

Miért boldogitsunk mi mást, amikor magunktól vesszük el a boldogságot?

A »Magyar Védő Egyesület« törekvése, célja, hogy a magyar ipart, amelyet az oszrák ipar elsenyveszt, elöl: feltámasztja erőssé, virágzóvá, hatalmassá tegye s egyedül urrá ebben a hazában az osztrák ipar fölött.

A Magyar Védő-Egyesület áldásos működését már számos intézmény hirdeti; álljunk tehát zászlója alá mindannyian s segitsük előbbre vinni a saját ügyünket: teremtsünk a magyar iparnak oly teret, a melyen szabadon érvényesülhet.

TÁRCA.

A vadászat alatt.

Irta: AMANDA.

A dohányzó szobájának nehéz perzsa ablakfüggönyeit széthuzta s egy messzelátóval erősen nézett le a kert porondos utján sétáló két alakra az alispán ur.

Egy magas, sugár, szép leány beszélt azon a tisztán, mélyen csengő lágy hangon, aminő szivhezszóló hangon egyedül azok a nyugodt és finom, elegáns nők tudnak beszélni a szivükbe rejtett érzelmeikből. Lassan sétáltak. A leány ragyogó szemekkel, rajongással beszélt, a férfi végtelen gyengédséggel, kényeztetőleg. Meglogta a leány balkezét, azt, amelyik közelebb volt a szivéhez és megcsókolta. Szép, finom ujjai voltak, idegesek és remegők, mintha külön lázas életet élne valamennyi.

A reménytelen jövőjükről beszélgettek. A férfi szenvedélyesen szoritotta azt a kis kezet a szivéhez amind a széles porondos uton haladtak, lábaik alatt meg-meg csörrent a sárgult falevél. Véletlenül ráléptek néha egy-egy vadgesztenye gubájára. Az élénkzöld puha, tövises hüvely hirtelen pattant szét, a fehérszemü, fényes, vörösbarna gyümölcs ugrálva gurult szerte. Talán örült, hogy kiszabadult a hosszas fogságból, Mintha kacagva bujt volna meg termőfájának földre hullott, fonnyadt levelei közt.

Oldalt a gyepszőnyeg még mindig üdén zöldel. Selymes, buja szálain mint elszórt aranyos csillagok hevertek a jávorfák fényes, sárga csillagalaku levelei. A tehér, meztelen dereku, hatalmasan megtermet platánok hosszukás ezüstszürke levélkéi, mint apró ezüstös halacskák usztak a légben, mig száradó gályai közt álmatagon bujkált a langyos szeptember szellő. Fölötük szeliden, bágyadtan mosolygott az enyhe őszi verőfény. Körülöttök a virághervadás korának sajátságosan ideges poérise lengett, A feltámadásban kétkedő, évenkint megujuló általános bucsuzás hatalmas, méla suhajtása vibrált az ég és föld között. A nagy természet emez ideges, remegő, élni vágyó lüktetésébe a parki tó hullámzásának egyenletes moraja vegyült.

Ott sétáltak lassan, csendesen, a férfi még mindig a kezét fogta gyengéden becézgetve. Mit is érdekelte őt a természet, mikor vele volt az a szép csillogó szemü leány, akinek a sötét sugárzó szemeiből az igéret földje mosolygott feléje.

Odabent a dohányzószoba asztalása dühösen csapott valamit az alispán ur. A messzelátó volt.

Sirolin

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza

„Roche"

Tőkeemelések.

Tőke szegény ország vagyunk és mégis azt tapasztaljuk, hogy a további országokhoz viszonyítva pénzintezeteink száma sokkal nagyobb, mint az ország általános gazdasági helyzete megköveteli. Ujabbi időkben [illegible] és alapitási tevékenységet tapasztalunk, hogy gondolkodóba kell hogy essünk mi tulajdonképpen a főok, mely az alapitásoknak kedvez. A helyes gondolkozás szerint a felszaporodott, megtakaritott tőkék sietnek részt venni az uj pénzintézetek megteremtésében pedig a nagyközönségnek es a kis feleslegek felett rendelkező kereskedőknek eszük ágába sincs a részvény vásárlás. Igy tehát egyes nagy tőkések és nagy spekulánsak értéke rendszerint, hogy valami pénzintézet megalakuljon, amelyet legkönnyebben ki tud aknázni a saját maga céljának.

Hogy ilyetén módon a rendes és természetszerü vállalkozásokra, a kisebb ipari [illegible]pek vagy más nemu jovedelmezo keresetágak [illegible] megteremtése nem marad pénz [illegible] egészségtelen [illegible] állapotnak az oka.

Közvetlen ez az oka a pénzdrágaságnak és ez az oka aztán, hogy a nagy pénzintézetek is, látva hogy a tőkéket magas kamatozás mellett lehet elhelyezni, mert az értékpapirokban és részvényekben fekő tőke a kozforgalomból hiányzik és csak mind kölcsöntőke, drága kamat mellett jut oda vissza tőkeemeléseket csinálnak. Ha ezen tőkeszaporulat külföldi pénzzel történik, akkor az országnak eladósulását eredményezi, ha pedig belföldi tőke vásárolja oly nagy tömegekben az uj kibocsájtásu részvényeket, akkor az önálló vállalkozásoktól még több tőke vonatik el, igy hogy ez az erőltett és pusztán a pénz drágasága alapitott tőkefelemelések cseppet sem használnak nemzetgazdaságunknak oly mértékben, mint azt első tapasztalatra gondolná az ember.

Természetesen nem beszélünk itt ama nagy ötven és százmilliós intézetekről, mint például az Altalános Hitelbank, amelynek tőkeemelése a világ pénzpiac helyzetével áll szoros kapcsolatban és melynek szocionális helyzete kivanja meg, hogy részvenytőkéjének nagysága arányban álljon a többi vezető intézetek részvénytőkéjével. Meg aztán az ilyen tőkeemelés azért történik, hogy az intézet éppen versenyképes legyen az olcsó hitelnyujtásban, amit az az érv is támogat, hogy vidéki ñókok felállitását is célozza, amelyek a mágas kamatokat szedő vidéki intézeteket kényelmes helyzetükből kiszoritják. Hogy legtöbb vidéki intézet, csak azért nem nyujt kedvezményeket a hitelt igénybe vevőknek, mert erre nem szoritja őt a céltudatos konkurrencia.

Ha most hirtelen megváltozna a pénzpiac helyzete, ha Amerika hirtelen, valami égicsoda folytán visszatudná fizetni európai tartozásait, de még olcsó pénzel is eltudná látni a vén Európát, a bankigazgato uraknak nagyon, de nagyon kellemetlen volna ez a nagy tőke, amelynek lusrativ elhelyezése ipari vállalkozások nélkül állandóan lehetetlen. Már pedig Amerikában nagy pénzügyi változások várhatók. A legnagyobb baj az azonban, hogy pénzintézeteink bármily hatalmas tőkék felett is rendelkeznek. A mezőgazdasági hitelt, a jelzálogos kölcsönöket a zálogleveleket visszaözönlése folytán [illegible] sek. Ki vesz ma zálogleveleket, mikor a a részvénybirtokosok lábai ele és van részvény, amelynek ára, egy napon hatszázotven koronás áravancsot ér [illegible].

A jelzálogos kölcsönök nagy fejtörést okoznak és hova — tovább állami feladat lesz — arról gondoskodni, hogy a mezőgazda mindenkor es a pénzpiac helyzetétől függetlenü, kaphasson hitelt. Ha a tőkeemelések ezen a bajon segithetnének, ami kivan zárva, akkor volna még igazán az az üdvös céjuk, amit sajnos a mi sivár gazdasági helyzetünkben el nem ismerhetünk. A tőkések trüstjére vezet ez a sok tőke halmozás — holott ep azvolna a helyes, hogy a tőkék decentralizódnának, amit ma még a jelzálogos hitelnyujtás sem segitt elő.

A tőkeemelések még azt is jelzik, hogy a közel jövőben a betétállományok nagyon meg fognak csappani és érdekes lesz az a statisztika, amit az 1907 év és a tavalyi összehasonlitása fog nyujtani ebben e tekintetben. Ezt pedig figyelemmel kisérni csak ugy lehetne, ha az egyes intézetek kötelezteknének, hogy betétállományaikról rendes havi kimutatást közöljenek ugy, mint ahogy a jelzálogos intézeteket a jelzálog forgalmi kimutatást kötelesek közzétenni, És eljutottunk oda, ahová célozni akartunk a tőkéfelemelések szoritják a törvényhozást arra, hogy a részvénytársulati törvény mihamarabbi reviziója megtörténjék, mert most már elmondhatjuk, hogy a nemzeti vagyonunk igen tetemes része van pénzintézeti részvényekben és ezt a vagyont a részvényhozásnak kötelessége minden közgazdasági veszélytől megóvni. Ami a tulságban vitt tőkeemelésekben rejlik.

Argus.

UJDONSAGOK

Olvasóinkhoz. Mindazon t. vidéki hátralékos előfizetőinket, kiket már több izben is külön felszólitottunk a hátralékok beküldésére, ezuttal ismételten kérjük őket, sziveskedjenek a mult évre járó hátralékokat postafordultával bekuldeni, mert nekünk is szükségünk van a pénzre.

[illegible]e, tegnap este tartatott meg a „Korona" szalloda nagytermében. Ma lesz a Máv. szolgai karának a tancmulatsága megtartva. A kiscelli M.v. altiszti karanak, a tisztikar részvétele mellett tartandó zártkorü táncmulatsága a „Magyar Szent Korona Orszagos Vasutas Szövetsége" kiscelli kerületi segélyző alapja és a Mav, temetkezési egylete javara folyó évi február hó 2-án lesz a „Korona" szallóban. Belépő személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona.

— **Házasság.** Rac Gyula kiscelli asztalosmester, holnap eskuszik örök huséget Emmer Mariska kisasszonynak a — vasmegyei Alsócsataron.

— **Szigoru tél.** A mult héten enyhére változott időjárás, a héten ismet hidegre változott. Kemény, hideg idő járja, csak ugy csikorog a hó a járó-kelők laba alatt. A hideg átlagosan naponkint a szabadban 15—20 fok Celsius szerint. A meterologiai intézetek jóslasa szerint, a hideg a landós fog lenni, vagyis nincs kilátás mostanában valami enyhe időjárasra.

— **Villamvilágitásunk.** Ha a jelek nem csalnak, Kiscell villamos vilagitasának a kérdése ez évben szintén meglesz oldva. A m. kir. államvasutak igazgatósága átiratban tudatta a város közönségével, hogy azon esetre, ha Kiscellben villamos világitás létesül, hajlandó a vallalattal 10 évre szerződést kötni. Tekintve hogy a Mav. tekintélyes fogyasztó lesz, a még hiányzó számot, valószinü sikerülni fog összehozni.

— Denise, Denise! — hangzott haragosan, most a dohányzóból, a nyitott ablakon. Az alispán ur kiáltott,

A parkban sétálók e hangra néma kétségbeesitéssel vettek bucsut, a leány gyors, sietős léptekkel ment vissza, a férfi végtelen szerelemmel nézett a magas sugár szép leány után.

— Denise! Denise!

— Jövök apa jövök! mondá a belépő ifju leány, bünbe, dacos komoly elhatározás lángolt.

— Láted ezt? — Kérdezte a messzelátóra mutatva — mindent láttam? Denise, ki volt az az ember?

— Hol? kérdezde a leány, az ablakhoz állva s a szeme ott kalankozott a parkban, arra ahol az előbb gyorsan, sietve, bucsuztak.

— Hol? A csudába is, lent a kertben!

— Az . . . az . . . egy [illegible] ur volt, isme[illegible]

Az alispán ur rántott egyet a vállán.

— Ne csürd-csavard a dolgot Denise. Mondo ki tisztara, ki volt az az ember? mondá haraggal és szemei villámokat szórtak.

Határozottan, nyugodtan csengett a rövid felelet.

— Az [illegible] gyógyszerész Fábry Pista.

— Pista? Hm . . .

Az alispán felállt. A vastag szürke szemöldöke összerándult.

— Hm, hát mi van azzal a mérogkogyvasztóval? tán orvosságot rendeltél nála.

Denise lángvörös arccal, szinte remegve tekintett égő sötét szempárjával atyjára, a keze odatévedt rózsaszin selyem bluzára, a szivetájára és tompán mondá:

— Nem! Szeretem őt

— Denise!

— Apám!

Denise halvány kreol-arca kigyult, sötét szemei csillogtak, észbontóan szép volt. Az alispán ur nagyon haragudott. Az az öreg kialvófényü haragos szempár és a tisztán ragyogó szemek sugara egydeolvadt és ékesszólón tükrözödik belőlük a külön érzelmek.

— Menj a szobadba azonnal! . . . — mondá az alispán leányának.

Tél volt . . .

. . . A dobost erdőben hangos kedvel folyt a vadaszat. A megyei urak csapzott, zugmarás bajusszal, feketepiros orcával tortettek előre az ördög árkába, ahova a hajtók a vadakat szokták beugrasztani. Az alispán az egyre kisebbedő körben valami szálas, délceg fekete legény mellé került. Kedves, jó fiunak látszott, de ugy illett a fegyver a kezébe, mint a seprőnyél. Az alispánnak nagy kedve kerekedett, hogy kioktassa.

— Aztán ha vadat lát öcsém, csak hunyja le a szemét és duplázzon rá!

A szálas kun-arcu legény mosolygott.

— Nem ijedek meg a magam árnyékától bátyám! — mondta szeliden és nyugodtan tőst le egy hatalmas ágat, mely elzárta az utját.

Az alispán csudálkozva nézett rá. [illegible] neki a fiu és már tegezte is.

— Nehezek ezek a szöges csizmák, Nem gondolod?

— Tréfál bátyám, nem látszik meg, hogy nehezeknek találná.

Ezzel meg volt törve a jég. Az alispan eljutott kedvenc témájához.

— Haj, haj, öcsém — kezdte mélabusan — öreg vagyok már, elmultak azok[illegible] jó idők, [illegible]kor még édes atyafiságban [illegible] erőmmel.

— No, no, tán még sem! . .

(Folyt. köv.)

— **Műkedvelő.** A kath. Legenyegylet, a mult vasárnap, mint már jeleztük is lapunkban közkivánatra megismételte műkedvelő előadását. „A Bor" cimű 3 felvonásos falusi történelmi darabot adták elő szép számu közönség jelenlétében. A műkedvelők ismét dicséretes buzgalommal iparkodtak szerepeiket eljátszani. A női [illegible] közül ez alkalommal is kitüntek játékukkal Inzsel Ilonka, Szarka Mariska és Reich Margit, A férfi szereplők is teljes odaadással iparkodtak érvényre jutni. A megismételt előadás bevétele körülbelől 80 korona. Utólagosan felülfizettek még: Eder János 5 kor. Nagy András 3 korona, László Boldizsár 2 kor, Jagasics Lajos 1 kor. Zsirai Károly, Szebeny Péter 50—50 fillér, Benkő Károly, Kondor József 2—2 korona Zsoldos Antal, Csoma János, Miklós Lajos, Gönye Ferenc 1—1 korona. Vass János Szabó József, Légrádi Kálmán 40—40 fillér. Ezzel kapcsolatban helyreigazitjuk a mult számunkban kimutatott adakozók névsorában olvasható *Háry* József nevet, mely helyesen *Háry* Józsefnek olvasandó.

— **Megfagyott öregember** A szokatlan kemény télnek megvan az első vasmegyei áldozata. Kedden reggel Szombathelyen a Mayer-gyár közelében a zanati ut mellett a hókupacon elterülve [illegible] járókelők. Csontkeménnyé fagyott rajta minden öltönydarab s maga az öltöny egy-[illegible] cio [illegible] tőkért, a rendőrségért, — de minden élesztési kisérlet hiábavaló volt. A rendőrség kinyomozta hogy az utszélen talált holttest azonos Bors Mihály 61 éves nemesmagasi lakossal, aki falujából gyalogszerrel még hétfőn reggel elindult, hogy Szombathelyen keressen munkát. Késő este megérkezett Szombathelyre s hogy megerősitse magát betért a vasut mellett levő egyik vendéglőbe egy ital borra. Az erős hideg és nagy kimerültség azonban olyannyira leverték labairól az öreget, hogy a korcsmából távozva, mar alig tudta betartani a biztos utirányt. Ide-oda való csatangolása közben ért ki a zanati utra, ahol aztán teljesen hatalmába vette a hideg Nem birt tovább menni, leült a hókupacra s elaludt. Es alszik már örökre.

— **A műkritikus.** A helybeli sanyargó sajttakaró ujság műkritikusa, ugyancsak kitett magáért. Lapjának mult számában a Kath. Legényegylet műkedvelőit kritizálta agyon, amely szokatlan dolog volt eddig a magyar sajtóban. A műkritikus ur még azon is fennakadt; hogy egyik másik szereplő gyenge szervezettel bir. (Sic ! A kritikus ur megtanulhatná, hogy a mükedvelőknél már maga az ambició is elismerést érdemel, még ha az egyik másik nemis első rangu szinésztehetség.)

— **Uj gazdakör.** A kiscellt járás területén fekvő Pálfa községben, még a mult évben gazdakör alakult, melynek alapszabályait a m. kir. belügyminiszter már jóváhagyta. Az uj gazdakör elnöke lett: Tompa Lajos, jegyzője: Rosta Armin.

— **Vasutvonal meghosszabbitása.** A kereskedelemügyi miniszter Barthalos István ügyvéd, zalalövői földbirtokos, pápai lakos kérelmére az épités alatt levő Körmend—muraszombati vasut Zalalövő állomásától kizárólag Cséb, Salomvár, Felső- és Alsóbagod, Apátfa, és Andráshida irányában Zalaegerszegig és ugyan Zalalövő állomásból kiágozólag Kálócfa és Baksa esetleg Nova irányában a dunántuli h. é. vasutak Csömödér, illetve Rédics állomásáig vezetendő vasutvonalra kiadott engedély érvényét további egy év tartamára meghosszabitotta.

— **A szombathelyi kir. közjegyzőség** ket-[illegible] napi számában, hogy az igazságügyminiszter a Tegyey Lajos tragikus halálával megüresedett szombathelyi kir. közjegyzőséget ketté választotta, A rendelet folyó évi március hó elsején lép hatályba. Mint értesülünk, az ujonnan rendszeresitendő két körjegyzői állasra, már eddig több mint hetvenen pályáztak. Ha a pályázók ily rohamosan szaporodnak, valószinu felmegy számuk a százas numerára. Szegény igazságügyminiszter ! lesz dolga a sok kilincselővel.

— **A közigazgatási tanfolyam vizsgái.** A szombathelyi közigazgatási tanfolyam első félévi vizsgálatai tegnap vették kezdetüket és folyó hó 30-án ér véget.

— **Vasutépitési mozgalmak a vármegyében.** A Kapuvar—devecseri vasut megépitését, mint tudjuk a kereskedelmi és iparkamara, továbbá a vasmegyei közgazdasági egyesület is javaslatba hozta Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél. A vasut ügyében vasárnap Kemeneshőgyész s Magyargencs községek érdekeltsége Porkoláb Mihály elnöklete mellett értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy a vasut céljaira Magyargencs 60 000 korona, Kemeneshőgyész pedig 30 ezer korona törzsrészvényt fog jegyezni.

Birtok parcellázás. Károlyi Endre ma-[illegible] kelő Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbankot, hogy a magyargencsi határban fekvő 640 holdas birtokát parcellázza és adja el kisgazdáknak. Károlyi Endre birtokosnak ez a tette mindenesetre elismerést erdemel és utánzásra méltó. A mi földéhes népünket az ily dolgokkal lehetne visszatartani az Amerikába való kivándorlástól.

— **Válságba jutott pénzintézet.** A már évek óta vegetáló, Körmenden székelő „Vas-Zalamegyei Első Takarékpénztár" mely intézetnek részvényesei Kiscellben is vannak s amely intézet Udvary Ferenc manipulációi következtében teljesen a tönk szélére jutott s részvényei alig érnek ma már egy vörös részkrajcárt is, az intézet hitelezői ma tartanak értekezletet Körmenden. A takarékpénztar hitelezői a mult evi november hó 10-én moratóriumot adtak folyó hó 25-ig s egyben bizalmi bizottságot választottak az intézet vagyoni mérlegének az elkészitésére. A bizottság ma, délután 4 órakor fog eljarasanak eredményéről beszámolni Körmenden [illegible] rák-Magyar Bank szombathelyi fiókintézetének a főnöke hivta össze. A „V. Zalamegyei Első Takarékpénztár" részvényesei [illegible] tudják meg teljesen, hogy részvényük egy fityinget sem ér.

— **Gazdák gyülése.** A járási gazdaszövetség, csütörtökön délelőtt, Kiscellben a Sas vendéglő éttermében Vidos József elnöklése mellett értekezletet tartott. Az értekezlet elhatározta, hogy a járási gazdaszövetséget megalakitja. Felhivja a járás községeinek gazdaközönségét, hogy községenkint szervezkedjenek. A csütörtöki értekleten megválasztottak a községi bizottságot és a járási bizottságok közreműködése mellett az az anyagot feldolgozva, az egybehivandó nagygyülés fog véglegesen a további teendők felett intézkedni.

— **Kedvezmény a kisiparosoknak.** A hadvezetőség mar évek óta a cipész, nyerges-, és szijgyartó kisiparosoknak engedi at a hadsereg bőrnemü szükségleteit, illetve a lábbeliek, a fölszerelési cikkek és lószerszámok szállitását. Igy történt az erre az évre is, Ez a kvóta Magyarországot illetőleg 25.000 pár labbelit (pénzértékber 421 000 koronát, szij- és nyeregnemüekben pedig 132.000 koronát jelent a kisiparosoknak. Ausztria kispara 50 000 par lábbelit (612 ezer korona) és 252.000 kor. értékü szij- és nyeregnemüt kap. Minthogy a verseny az utóbbi években bizonyos államadóságot ért el és ebben az évben sem várhatók jelentékeny különbözetek, az egyes magyar kisiparosokra tiz pár lábbeli 102 kor értékben, továbbá 1700 korona értékü szij- és nyeregnemü jut. A hadvezetőség arról is gondoskodott, hogy az egyes iparosmesterekkel a megfelelő mintákat, modelleket és leirásokat közöljék, szóval alapos informáciokat adjanak, hogy a szállitandó cikkek egyformasága biztositva legyen. Ezenkivül minden más könnyitést nyujtanak a kisiparosoknak, igy a különféle formaságoktól és biztositékoktól, amelyek a kincstári szállitásoknal elő vannak irva, mint pl. óvadék és bánatpénz letételétől, az irásbeli szerződések megkötésétől eltekintettek. Különös kedvezmény továbbá az is, hogy azok számára, a kiknek lakóhelye a katonai ruhatárokról nagyobb távolságra van, a könnyebb szállitás kedvéért felvevő állomásokat rendeznek be és hogy [illegible] suti tarifa kedvezményeiben részesüljenek.

— **Szép.** egészséges szőlő minden gazda öröme. Hogy azt elérje, feltétlenül szükséges az oltványok beszerzési forrasára figyelemmel lenni. Elismert tény, hogy a legjobb minőségü fajtiszta és szakszerüen kezelt óltványok a „Millenium-telep"-én kaphatók Nagyőszön, Torontálmegye. Műmellékletekkel ellátott magyar, német, román vagy szerb nyelvü főarjegyzékét a vállalat ingyen és bérmentve kuldi.

— **A jó könyv** hüséges barát, különösen a beteg emberre nézve, akinek a szórakoztatója, vigasztalója, De még többet jelent az olyan konyv, amelyből a beteg bajának természetét, tudományos ismertetését olvassa és amelyből a gyógyulás utját ismeri meg. Számtalan beteg ember merit erkölcsi erőt és vigasztalást a „Modern villamos gyógymódról" cimü könyvből, mely népszerüen ismerteti a csodás hatást s frappáns eredményeket, amelyeket a beteg testében okszerüen bevezetett villamos árommal elérhet. Ez a könyv megnyitja a sötétségben tévelygők előtt a világosság utját, mert a tudomány megdönthetetlen érvei altal támogatva hirdeti, hogy a villamos gyógykezelés tekintetében az „Elektra Vitalizer" orvosi rendelő intézet érte el a tökély fokát. Se szeri, se száma ma már azoknak az embereknek, akik súlyos gyógyithatatlan [illegible] segélyével gyógyultak ki. Olvassák minél többen ezt a könyvet, melyet kivánatra ingyen és bérmentve küld az „Elektró Vitalizer orvosi rendelő intézet" Budapest, Károly-körut 2 félemelet 50.

KÖZGAZDASÁG.

Olcsó pénz.

Aki a lapok hirdetési oldalait figyelemmel kiséri, lehetetlen, hogy fel ne tünjék neki az a rettenetes sok pénzkölcsönt ajánló hirdetés, Olcsóbbnál-olcsóbb, kedvezőbbnél-kedvezőbb feltételek mellett ajánlanak a t. pénzügynök urak bankkölcsönöket.

— Semmi előleges költség ! — mondja [illegible] a másik. Ezek a nagy hangon hirdetett »olcsó« kölcsönpénzek azután, ha végre is egyik-másik kölcsönkérő pénzt kap az ügynök ur utján, »csak« 15—20 százalékba kerül.

Az utóbbi időben egyes pénzintézetek ügynököket tartanak s előszeretettel hirdetik a kisgazdáknak a törlesztéses olcsó földbirtok kölcsönt. Az ilyen, ügynökök utján szerzett törlesztéses kölcsön, mire nagy kinkeservesen lebonyolittatik, rendesen bekerül 12 százalékba. Hogy ez aztán olcsó kölcsön-e, — azt nem kell bővebben magyarázni.

Ez időszerint Kiscellben is müködik egy »olcsó« földbirtok kölcsönöket közvetitő pénzügynöki iroda, amely iroda azután oly gyorsan intézi el a kölcsönre szorulók ügyeit, hogy mire a felek kölcsönhöz juthatnak, hat egy pár csizmájuk szakad el.

Szinte csudálkozunk rajta, hogy Kemenesalján akad olyan pénzkölcsönre szoruló birtokos, aki pénzkölcsönért idegenbe megy s nem keresi fel a *helybeli pénzintézeteket*, amelyeknél igen *előnyös* feltételek mellett kaphat kölcsönt s kölcsönügye a lehető leggyorsabban bonyolittatik le s nem kell neki Ponciustól-Pilátusig mennie.

Egy kis józan gondolkodással bárki is kiszámithatja, hogy a pénzügynökségek utján szerzett kölcsön csak nem lehet olcsóbb, mintha a kölcsönvevő fél egyenest, minden közvetitő nélkül a pénzintézethez fordul. Mert hát a t. pénzügynök urak sem élnek a levegőből, ők is hussal, kenyérrel táplálkoznak, no meg néha néha bort is isznak, ezt a költséget pedig valakinek csak meg kell fizetni.

A pénzkölcsönre szoruló kemenesaljai gazdáknak nem ajánlhatjuk eléggé, hogy törlesztéses kölcsönök végett forduljanak egyenest, minden közvetitő igénybevétele nélkül az *ismerős helybeli pénzintézetekhez*, hol kedvező feltételek mellett kapnak kölcsönt, minden nagyhangu igéret nélkül.

Kérje ingyen

Tőkeemelések.

Tőke szegény ország vagyunk és mégis azt tapasztaljuk, hogy a további országokhoz viszonyitva pénzintezeteink száma sokkal nagyobb, mint az ország általános [illegible] jövetelj Ujabbi időben olyan lázas alapitási tevékenységet tapasztalunk, hogy gondolkodóba kell hogy essünk mi tulajdonképpen a főok, mely az alapitásoknak kedvez. A helyes gondolkozás szerint a felszaporodott, megtakaritott tőkék sietnek részt venni az uj pénzintézetek megteremtésében pedig a nagyközönségnek es a kis feleslegek felett rendelkező kereskedőknek eszük ágába sincs a részvény vásárlás. Igy tehát egyes nagy tőkések és nagy spekulánsak értéke rendszerint, hogy valami pénzintézet megalakuljon, amelyet legkönnyebben ki tud aknázni a saját maga céljának.

Hogy ilyetén módon a rendes és természetszerű vállalkozásokra, a kisebb ipari telepek, vagy más nemü jövedelmező kezetágak megteremtése nem marad pénz

Közvetlen ez az oka a pénzdrágaságnak és ez az oka aztán, hogy a nagy pénzintézetek is, látva hogy a tőkéket magas kamatozás mellett lehet elhelyezni, mert az értékpapirokban és részvényekben fekő tőke a közforgalomból hiányzik és csak mind kölcsöntőke, drága kamat mellett jut oda vissza tőkeemeléseket csinálnak. Ha ezen tőkeszaporulat külföldi pénzzel történik, akkor az országnak eladósulását eredményezi, ha pedig belföldi tőke vásárolja oly nagy tömegekben az uj kibocsájtásu részvényeket, akkor az önálló vállalkozásoktól még több tőke vonatik el, igy hogy ez az erőltett és pusztán a pénz drágasága alapitott tőkefelemelések cseppet sem használnak nemzetgazdaságunknak oly mértékben, mint azt első tapasztalatra gondolná az ember.

Természetesen nem beszélünk itt ama nagy ötven és százmilliós intézetekről, mint például az Általános Hitelbank, amelynek tőkeemelése a világ pénzpiac helyzetével áll szoros kapcsolatban és melynek szocionális helyzete kivanja meg, hogy részvenytőkéjének nagysága arányban álljon a többi vezető intézetek részvénytőkéjével. Meg aztán az ilyen tőkeemelés azért tör-

tének, hogy az intézet éppen versenyképes legyen az olcsó hitelnyujtásban, amit az az érv is támogat, hogy vidéki fiókok felállitasát is célozza, amelyek a mágas kamatokat szedő vidéki intézeteket kényelmes helyzetükből kiszoritják. Hogy legtöbb vidéki intézet csak azért nem nyujt kedvezményekét a hitelt igénybe vevőknek, mert erre nem szoritja őt a céltudatos konkurrencia.

Ha most hirtelen megváltozna a pénzpiac helyzete, ha Amerika hirtelen, valami égicsoda folytán visszatudná fizetni európai tartozásait, de még olcsó pénzel is eltudná látni a vén Európát, a bankigazgato uraknak nagyon, de nagyon kellemetlen volna ez a nagy tőke, amelynek lukrativ elhelyezése ipari vállalkozások nélkül állandóan lehetetlen. Már pedig Amerikában nagy pénzügyi változások várhatók. A legnagyobb baj az azonban, hogy pénzintézeteink bármily hatalmas tőkék felett is rendelkeznek. A mezőgazdasági hitelt a jelzálogos kölcsönöket a záloglevelelek visszaözönlése folytán kielégiteni nem képe-

a részvénybirtokosok lábai ele és van részvény, amelynek ára, egy napon hatszázötven koronás áravancsot ér el.

A jelzálogos kölcsönök nagy fejtörést okoznak es hova — tovább állami feladat lesz — arról gondoskodni, hogy a mezőgazda mindenkor és a pénzpiac helyzetétől függetlenül, kaphasson hitelt. Ha a tőkeemelések ezen a bajon segithetnének, ami kivan zárva, akkor volna még igazán az az üdvös céjuk, amit sajnos a mi sivár gazdasági helyzetünkben el nem ismerhetünk. A tőkések trüstjére vezet ez a sok tőke halmozás — holott ep azvolna a helyes, hogy a tőkék decentralizódnának, amit ma még a jelzálogos hitelnyujtás sem segitt elő.

A tőkeemelések még azt is jelzik, hogy a közel jövőben a betétállományok nagyon meg fognak csappani és érdekes lesz az a statisztika, amit az 1907 év és a tavalyi összehasonlitása fog nyujtani ebben e tekintetben. Ezt pedig figyelemmel kisérni csak ugy lehetne, ha az egyes intézetek köteleztetnének, hogy betétállományaikról rendes havi kimutatást közöljenek ugy, mint ahogy a jelzálogos intézeteket a jelzálog forgalmi kimutatást kötelesek közzétenni, És eljutottunk oda, ahová célozni akartunk a tőkéfelemelések szoritják a törvényhozást arra, hogy a részvénytársulati törvény mihamarabbi reviziója megtörténjék, mert most már elmondhatjuk, hogy a nemzeti vagyonunk igen tetemes része van pénzintézeti részvényekben és ezt a vagyont a részvényhozásnak kötelessége minden közgazdasági veszélytől megóvni. Ami a tulságban vitt tőkeemelésekben rejlik.

Argus.

UJDONSAGOK

Olvasóinkhoz. Mindazon tavidéki hátralékos előfizetőinket, kiket már több izben is külön felszólitottunk a hátralékok beküldésére, ezuttal ismételten kérjük oket, sziveskedjenek a mult évre járó hátralékokat postafordultával beküldeni, mert nekünk is szükségünk van a penzre.

[illegible] tegnap este tartatott meg a Korona-szalóda nagytermében. Ma lesz a Máv. szolgai karának a tancmulatsága megtartva. A kiscelli Mav. altiszti karanak, a tisztikar részvétele mellett tartandó zártkorü táncmulatsaga a „Magyar Szent Korona Orszagos Vasutas Szövetsége" kiscelli keruleti segélyző alapja és a Mav; temetkezési egylete javara folyó évi február hó 2-án lesz a „Korona" szallóban. Belépő személyj gy 2 korona, csaádjegy 4 korona.

— **Házasság.** Rac Gyula kiscelli asztalosmester, holnap esküszik örök hűséget Emmer Mariska kisasszonynak a — vasmegyei Alsócsaturon

— **Szigoru tél.** A mult héten enyhére változott időjárás, a héten ismet hidegre változott. Kemény, hideg idő jarja, csak ugy csikorog a hó a járó-kelők laba alatt A hideg átlagosan naponkint a szabadban 15—20 fok Celsius szerint. A meterologiai intézetek jóslasa szerint, a hideg allandós fog lenni, vagyis nincs kilátás mostanában valami enyhe idojárasra.

— **Villamvilágitásunk.** Ha a jelek nem csalnak, Kiscelli villamos vilagitasának a kérdése ez évben szintén meglesz oldva. A m. kir. államvasutak igazgatósága átiratban tudatta a város közönségével, hogy azon esetre, ha Kiscellben villamos világitás létesül, hajandó a vallalattal 10 évre szerződést kötni. Tekintve hogy a Mav. tekintélyes fogyasztó lesz, a még hianyzó [illegible] mot, valószinü sikerülni fog összehozni.

— Denise, Denise! — hangzott haragosan, most a dohányzóból, a nyitott ablakon. Az alispán ur kiáltott,

A parkban sétálók e hangra néma kétszorositással vettek bucsut, a leány gyors, sietős léptekkel ment vissza, a férfi végtelen szerelemmel nézett a magas sugár szép leány után.

— Denise! Denise!

— jövök apa jövök! monda a belépő ifju leány, busske, dacos fejtartassal, de a szemében komoly elhatározas langolt.

— Látod ezt? — Kérdezte a messzelátóra mutatva. [illegible] láttam? [illegible] volt az az ember?

— Hol? kérdezde a leány, az ablakhoz állva s a szeme ott kalankozott a parkban, arra ahol az előbb gyorsan, sietve, buesustak.

— Hol? A csudába is, lent a kertben!

— Az . . . az . . . egy fiatal ur volt, ismerősöm.

Az alispán ur rántott egyet a vállán.

— Ne csürd-csavard a dolgot Denise. Monddi ki tisztára, ki volt az az ember? mondá haraggal és szemei villámokat szórtak.

Hatarozottan, nyugodtan csengett a rövid felelet.

— [illegible] gyógyszerész Fábry Pista.

— Pista? Hm . . .

Az alispán felállt. A vastag szürke szemöldöke összerándult.

— Hm, hát mi van azzal a méregkogyvasztóval? tán orvosságot rendeltél nála.

Denise lángvörös arccal, szinte remegve tekintett égő sötét szempárjával atyjára, a keze odatévedt rózsaszin selyem bluzára, a szivetájára és tompán mondá:

— Nem! Szeretem őt . . .

— Denise!

— Apám!

Denise halvány kreol-arca kigyult, sötét szemei csillogtak, észbontóan szép volt. Az alispán ur nagyon haragudott. Az az öreg kialvófényü haragos szempár és a tisztán ragyogó szemek sugara egydeolvadt és ékesszólón tükröződik belőlük a külön érzelmek.

— Nenj a szobadba azonnal! . . . — mondá az alispán leányának.

. . . A dobozi erdőben hangos kedvel folyt a vadaszat. A megyei urak csapzott, zugmarás bajusszal, feketepiros orcával törtettek előre az ördög árkába, ahová a hajtók a vadakat szokták beugrasztani. Az alispán az egyre kisebbedő körben valami szálas, délceg fekete legény mellé került. Kedves, jó fiunak látszott, de ugy illett a fegyver a kezébe, mint a sepronyél. Az alispánnak nagy kedve kerekedett, hogy kioktassa.

— Aztán ha vadat lát öcsém, csak hunyja le a szemét és duplázzon rá!

A szálas kun-arcu legény mosolygott.

— Nem ijedek meg a magam árnyékától bátyám! — mondta szeliden és nyugodtan tőszt le egy hatalmas ágat, mely elzárta az utját.

neki a fiu és már tegezte is.

— Nehezek ezek a szögesz csizmák, Nem gondolod?

— Tréfál bátyám, nem látszik meg, hogy nehezeknek találná.

Ezzel meg volt törve a jég. Az alispan eljutott kedvenc témájához.

— Haj, haj, öcsém — kezdte mélabusan — öreg vagyok már, elmultak azok jó idők, amikor még édes atyafiságban voltam az ősjuttó erőmmel.

— No, no, tán még nem! . . .

(folyt. köv.)

— **Műkedvelő.** A kath. Legényegylet, a mult vasárnap, mint már jeleztük is lapunkban közkivánatra megismetelte műkedvelő előadasát. „A Bor" cimő 3 felvonásos falusi történelmi darabot adták elő szép számu közönség jelenlétéeen. A műkedvelők ismét dicséretes buzgalommal iparkodtak szerepeiket eljátszani. A női szereplők közül ez alkalommal is kitüntel [illegible] kuk[illegible] Inzsel Ilonka, Szarka Mariska és Reich Margit, A férfi szereplők is teljes odaadással iparkodtak érvényre jutni. A megismételt előadás bevétele körülbelöl 80 korona. Utólagosan felülfizettek még: Eder János 5 kor. Nagy András 3 korona. László Boldizsár 2 kor, Jagasics Lajos 1 kor. Zsirai Károly, Szebeny Péter 50—50 fillér, Benkő Károly, Kondor József 2—2 korona Zsoldos Antal, Csoma János, Miklós Lajos, Gonye Ferenc 1—1 korona. Vass János Szabó József, Légrádi Kálman 40—40 fillér. Ezzel kapcsolatban helyreigazitjuk a mult számunkban kimutatott adakozók névsorában olvasható *Hásy* Jósef nevet, mely helyesen *Háry* Józsefnek olvasandó

— **Megfagyott öregember** A szokatlan kemény télnek megvan az első vasmegyei áldozata. Kedden reggel Szombathelyen a Mayer-gyár közelében a zanati ut mellett a hókupacon elterülve akadtak rá a jarokelők. Csontkeménnyé fagyott rajta minden [illegible] s maga az öltöny egykori viselője már abban a világban járt, honnét [illegible] tőkert, a rendőrségért, — de minden élesztési kisérlet hiábavaló volt. A rendőrség kinvomozta hogy az utszélen talált holttest azonos Bors Mihaly 61 éves nemesmagasi iakossal, aki fa'ujából gyalogszerrel még hétfőn reggel elindult, hogy Szombathelyen keressen munkát. Késő este meg érkezett Szombathelyre s hogy megerősitse magát betért a vasut mellett levő egyik vendéglőbe egy ital borra. Az erős hideg és nagy kimerültség azonban olyannyira leverték labairól az öreget, hogy a korcsmából tavozva mar alig tudta betartani a biztos utirányt. Ide-oda való csatangolása közben ért ki a zanati utra, ahol aztán teljesen hatalmába vette a hideg Nem birt tovább menni. leült a hókupacra s elaludt. Es alszik már örökre,

— **A műkritikus.** A helybeli sanyargó sajttakaró ujság műkritikusa, ugyancsak kitett magáért. Lapjanak mult számában a Kath. Legényegylet műkedvelőit kritizálta agyon, amely szokatlan dolog volt eddig a magyar sajtóban. A műkritikus ur még azon is fennakadt, hogy egyik másik szereplő gyenge szervezettel bir. (Sic! A kritikus ur megtanulhatná, hogy a mukedvelőknél mar maga az ambició is elismerést érdemel, még ha az egyik másik nemis első rangu szinésztehetség.)

— **Uj gazdakör.** A kiscellt járás területén fekvő Pálfa községben, még a mult évben gazdakör alakult, melynek alapszabályait a m. kir. belügyminiszter már jóváhagyta. Az uj gazdakör elnőke lett: Tompa Lajos, jegyzője: Rosta Armin.

— [illegible] ...lelemügyi miniszter Barthalos István ügyvéd, zalalövői földbirtokos, pápai lakos kérelmére az [illegible] Felső- és Alsóbagod, Apátra, és Andráshida irányában Zalaegerszegig és ugyan Zalalövő állomásból kiagozólag Kálócfa és Baksa esetleg Nova irányában a dunántuli h. é. vasutak Csömödér, illetve Rédics állomásáig vezetendő vasutvonalra kiadott engedély érvényét további egy év tartamára meghosszabitotta.

— **A szombathelyi kir. közjegyzőség kettéválasztása.** Megirtuk már lapunk mult vasárnapi számaban, hogy az igazságügyminiszter a Tegyey Lajos tragikus halálával [illegible] szombathelyi kir. közjegyzőséget ketté [illegible] A rendelet folyó évi március hó elsején lép hatályba. Mint értesülünk, az ujonnan rendszeresitendő két körjegyzői állasra, már eddig több mint hetvenen pályáztak. Ha a pályázók ily rohamosan szaporodnak, valószinu felmegy számuk a százas numerára. Szegény igazságügyminiszter! lesz dolga a sok kilincselővel.

— **A közigazgatási tanfolyam vizsgái.** A szombathelyi közigazgatási tanfolyam első félévi vizsgálatai tegnap vették kezdetüket és folyó hó 30-án ér véget.

— **Vasutépitési mozgalmak a vármegyében.** A Kapuvar—devecseri vasut megépitését, mint tudjuk a kereskedelmi és iparkamara, továbbá a vasmegyei közgazdasági egyesület is javaslatba hozta Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternél. A vasut ügyében vasárnap Kemeneshőgyész s Magyargencs községek érdekeltsége Porkoláb Mihály elnöklete mellett értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy a vasut céljaira Magyargencs 60 000 korona, Kemeneshőgyész pedig 30 ezer korona törzsrészvényt fog jegyezni.

Birtok parcellázás. Károlyi Endre ma-[illegible] bizta a Kiscellben székelő Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbankot, hogy a magyargenesi határban fekvő 640 holdas birtokát parcellázza és adja el kisgazdáknak. Karolyi Endre birtokosnak ez a tette mindenesetre elismerést erdemel és utánzásra méltó. A mi földéhes népünket az ily dolgokkal lehetne visszatartani az Amerikába való kivándorlástól.

— **Válságba jutott pénzintézet.** A már évek óta vegetáló, Körmenden székelő „Vas-Zalamegyei Első Takarékpénztár" mely intézet nek részvényesei Kiscellben is vannak s amely intézet Udvary Ferenc manipulációi következtében teljesen a tönk szélére jutott s részvényei alig érnek ma már egy vörös részkrajcárt is. [illegible] intézet hitelezői ma tartanak értekezletet Körmenden. A takarékpénztar hitelezői a mult evi november hó 10-én moratóriumot adtak folyó hó 25-ig s egyben bizalmi bizottságot választottak az intézet vagyoni mérlegének az elkészitésére. A bizottság ma, délután [illegible] jarása eredmé[illegible] rák-Magyar Bank szombathelyi fiókintézetének a főnöke hivta össze. A „Vas-Zalamegyei Első Takarékpénztár" részvényesei ma tudják meg teljesen, hogy részvényük egy fityinget sem ér.

— **Gazdák gyülése.** A járási gazdaszövetség, csütörtökön délelőtt, Kiscellben a Sas [illegible] déglo éttermében Vidos József elnöklése mellett értekezletet tartott. Az értekezlet elhatározta, hogy a járási gazdaszövetséget megalakitja. Felhivja a jaras községeinek gazdaközönségét, hogy községenkint szerveszkedjenek. A csütörtöki értekleten megvalasztottak a községi bizottságot és a járási bizottságok közreműködése mellett az az anyagot feldolgozva, az egybehivandó nagygyülés fog véglegesen a tovabbi teendők felett intézkedni.

— **Kedvezmény a kisiparosoknak.** A hadvezetőség mar évek óta a cipész nyerges-, és szijgyartó kisiparosoknak engedi at a hadsereg bőrnemü szükségleteit, illetve a lábbeliek, a fölszerelési cikkek és lószerszámok szállitását. Igy történt az évre az évre is, Ez a kvóta Magyarországot illetőleg 25.000 pár labbelit (pénzértékben 421 000 koronát, szij- és nyeregnemüekben pedig 132.000 koronát jelent a kisiparosoknak. Ausztria kisipara 50 000 par lábbelit (612 ezer korona) és 252.000 kor. értékü szij- és nyeregnemüt kap. Minthogy a verseny az utóbbi években bizonyos államadóságot ért el és ebben az évben sem várhatók jelentékeny külömbözetek, az egyes magyar kisiparosokra tiz pár lábbeli 102 kor értékben, továbbá 1700 korona értékü szij- és nyeregnemü jut. A hadvezetőség arról is [illegible] a [illegible] közöljék, szóval alapos információkat adjanak, hogy a szállitandó cikkek egyformasága bizto[illegible] nyujtanak a kisiparosoknak, igy a különféle formaságoktól és biztositékoktól, amelyek a kincstári szállitásoknál elő vannak irva, mint pl. óvadék és bánatpénz letételétől, az írásbeli szerződések megkötésétől eltekintettek. Különös kedvezmény továbbá az is, hogy azok számára, akiknek lakóhelye a katonai ruhatárokról nagyóbb távolságra van, a könnyebb szállítás kedvéért felvevő állomásokat rendeznek be és hogy az iparosok az ideszállitott cikkekért a katonai vasuti tarifa kedvezményeiben részesüljenek.

— [illegible] örőme. Hogy azt elérje, feltétlenül szükséges az oltványok beszerzési forrására figyelemmel lenni. Elismert tény, hogy a legjobb minőségu fajtiszta és szakszerüen kezelt oltványok a „Millenium-telep"-én kaphatók Nagyőszön, Torontálmegye. Műmellékletekkel ellátott magyar, német, román vagy szerb nyelvü főárjegyzékét a vállalat ingyen és bérmentve küldi.

— **A jó könyv** huséges barát, különösen a beteg emberre nézve, akinek a szórakoztatója, vigasztalója, De még többet jelent az olyan konyv, amelyből a beteg bajának természetét, tudományos ismertetését olvassa és amelyből a gyógyulás utját ismeri meg. Számtalan beteg ember merit erkölcsi erőt és vigasztalást a „Modern villamos gyógymódról" cimü könyvből, mely népszerüen ismerteti a csodás hatást s a frappáns eredményeket, amelyeket a beteg testében okszerüen bevezetett villamos árommal elérhet. Ez a könyv megnyitja a sötétségben tévelygők előtt a világosság utját, mert a tudomány megdönthetetlen érvei altal támogatva hirdeti, hogy a villamos gyógykezelés tekintetében az „Elektra Vitalizer" orvosi rendelő intézet érte el a tökély fokát. Se szeri, se száma ma már [illegible] tatlannak hitt betegségből az Elektró Vitalizer segélyével gyógyultak ki. Olvassák el nálunk többen ezt a könyvet, melyet kivánatra ingyen és bérmentve küld az „Elektró Vitalizer orvosi rendelő intézet" Budapest, Károly-körut 2 félemelet 50.

KÖZGAZDASÁG.

Olcsó pénz.

Aki a lapok hirdetési oldalait figyelemmel kiséri, lehetetlen, hogy fel ne tünjék neki az a rettenetes sok pénzkölcsönt ajánló hirdetés, Olcsóbbnál-olcsóbb, kedvezőbbnél-kedvezőbb feltételek mellett ajánlanak a [illegible] pénzugynök urak bankkölcsönöket. [illegible] mondja [illegible] hangon hirdetett »olcsó« kölcsönpénzek azután, ha végre is egyik-másik kölcsönkérő pénzt kap az ügynök ur utján, »csak« 15—20 százalékba kerul.

Az utóbbi időben egyes pénzintézetek ügynököket tártanak s előszeretettel hirdetik a kisgazdáknak a törlesztéses olcsó földbirtok kölcsönt. Az ilyen, ügynökök utján szerzett törlesztéses kölcsön, mire nagy kinkeservesen lebonyolittatik, rendesen belekerül 12 százalékba. Hogy ez aztán olcsó kölcsön-e, — azt nem kell bővebben magyarázni.

Ez időszerint Kiscellben is működik egy »olcsó« földbirtok kölcsönöket közvetitő pénzügynöki iroda, amely iroda azután oly gyorsan intézi el a kölcsönre szorulók ügyeit, hogy mire a felek kölcsönhöz jutnatnak, hat egy pár csizmájuk szakad el.

Szinte csudálkozunk rajta, hogy Kemenesalján akad olyan pénzkölcsönre szoruló birtokos, aki pénzkölcsönért idegenbe megy s nem keresi fel a *helybeli pénzintézeteket*, amelyeknél igen *előnyös* feltételek mellett kaphat kölcsönt s kölcsönügye a lehető leggyorsabban bonyolittatik le s nem kell neki Ponciustól-Pilátusig mennie.

Egy kis józan gondolkodással bárki is kiszámithatja, hogy a pénzügynökségek utján szerzett kölcsön csak nem lehet olcsóbb, mintha a kölcsönvevő fél egyenest, minden közvetitő nélkül a pénzintézethez fordul. Mert hát a t. pénzügynök urak sem élnek a levegőből, ők is hussal, kenyérrel táplálkoznak, no meg néha néha bort is isznak, ezt a költséget pedig valakinek csak meg kell fizetni.

A pénzkölcsönre szoruló kemenesaljai gazdáknak nem ajánlhatjuk eléggé, hogy törlesztéses [illegible] egyenest, minden közvetitő igeny[illegible] *smerős helybeli pénzintézetekhez*, hol kedvező feltételek mellett kapnak kölcsönt, minden nagyhangu igéret nélkül.

Kérje ingyen

[illegible]

KONRAD JÁNOS

[illegible]

Meghivás.

A kemenesszentmártoni tejszövetkezet 1907. évi februar hó 3-án d. u. 1/2 órakor a hivatali helyiségben

rendes közgyülést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 11. §-a értelmében meghivatnak.

Napirend:

1. Zárszámadások megvizsgálása és jóvahagyása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentveny megadása.
3. Netáni inditványok
4. Az 1906. üzletév kezdetén a tagok száma 13, üzletrészeinek száma 45 volt; az év folyaman 5 tag 9 üzletrésszel kilépett. A felügyelő-bizottság által megvizsgalt évi mérleg a hivatali helyiségben a napi közszemlére kitetetett és mindenki által megtekinthető

Kemenesszentmártonban 1907. évi januar hó 20-án.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

Celldömölk nagyközség elöljárósága képviselőtestületi határozat folytán bérbeadja a helypenzszedési jogot három egymásután következő évre, vagyis 1907. április 1-től 1919 március 31-ig Celldömölk nagyközség tanácstermében

1907. évi február hó 7-én délután 3 órakor.

Felhivatatnak bérbe venni szándékozok, hogy az árverést megelőzőleg 1178 kor. bánatpenzt árverező község kezeihez adjon le.

Az árverési feltételek Celldömölk nagyközség irodjában betekinthetők s bővebb felvilagositások ott nyerhetők.

Celldömölk 1907. jan. 19

Pálovics József,
bíró.

SINGER varrógépek bármilyen czélra, o o nemcsak az ipari jellegüek, de minden családbeli varrómunkák számára is, csak nálunk szerezhetők be.

Tessék arra vigyázni, hogy a bevásárlási üzleteinkben történjék o o o

Üzleteink mind e védjegyről ismerhetők fel. o o

SINGER Co. varrógép részv. társ.
Pápa, Fő-utca 19. szám.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Ösztöndij pályázat.

A „Gyarmathy János ösztöndij alapitvány kijelölő bizottsága a nevezett ösztöndij alapitvány egy megüresedett helyének betöltésére pályázatot hirdet.

Pályázhatnak celldömölki származásu középiskolaba jaro r. k. fiuk, kik 10-ik életévüket betöltötték.

A pályázat feltételei:

1. Keresztevél.
2. Az elemi iskola elvégzéséről szóló bizonyitvány.
3. A községi elöljáróságtól bizonyitvány a szülők vagyoni állapotáról,
4. Bizonyitvany arról, hogy jelenleg hol és milyen iskolaba jár.
5. Az utolsó iskolai bizonyitvány.

Ezen iratokkal kellőleg felszerelt kérvények a celldömölki plébánia hivatalhoz folyó évi február hó 15-ig nyujtandók be.

CSATÁRY KÁROLY
polgari és egyenruha szabó
SZOMBATHELY,
Király-utca, Techet-féle házban.

Készitek a legujabb divat szerint, a legkitünőbb kivitelben, versenyképes árakon, teljes garancia mellett, mesteri szabasban a legfinomabb magyar, angol és francia szövetekből

férfi-ruhákat

és elvállalom bármiféle

egyenruhák

készitését is.

Kivánatra mintákat küldök, avagy egy levelező-lapon történt meghivásra bárhová személyesen elmegyek.

Szives támogatást kérve, — maradtam illő tisztelettel

Csatáry Károly,
polg. és egyenruha szabó
SZOMBATHELY

SZAKVÉLEMÉNYEK AZ ESTERHÁZY COGNACRÓL.

A m. kir. mügyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megejtett és ősiatnak tudomásul vett vizsgálatok alapján az ∴

ESTERHAZY COGNACOT

betegeinknél alkalmaszuk és azt sikeresen használva mint kitünő minőségüt és a francia — Cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánlhatjuk.

Dr. Tajti Vilmos egyetemi tanár.	Dr. Kétly Károly egyetemi tanár.
Dr. Stiller Ferd. egyetemi tanár.	Dr. Ángyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Rácsy Imre egyetemi tanár.	Dr. Poor Imre kir. tan., egy. tan.
Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.	Dr. Báron Jónás egyetemi tanár.

AZ ESTERHÁZY COGNAC
minden előkelő fűszer- és csemege . . . kereskedésben kapható.

KÖTVÖS LAJOS és TARSAI
kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL, (Zemplén m.)

[illegible] drb. gledi[illegible] ö.ö. 2 éves akáccsemete 10 és 16 kor.; 1000 drb. 1 éves akáccsemete 4, 6 és 12 kor; 1000 drb. vadalmacsemete 12 és 20 kor; 1000 drb. vadkörtecsemete 14 és 25 kor. — Nagyvirágu kerti pisz-szekfütövek 10 drb. 1.50 kor., 100 drb. 10 kor. 2 éves bokor-rózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb. 35 kor. 2 éves hónapos rózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb. 35 kor.

Elsőrendü kerti magvak, virághagymák, disznövények a legolcsóbb áraken.

160 oldalas fő árjegyzékünk kivánatra bérmentve.

Alapittatott 1843!

Órák 2 évi jótállás mellett!

VASÁROLJUNK
ékszerek, arany, ezüst, kinai ezüst evőeszközöket és disztárgyakat és
valódi svájci zseb és fali órákat
szenzációs olcsó árak mellett
a 60 éve fennálló s jó hirnévnek örvendő
STEINBERGER M. UTÓDA
Benedek Oszkár aranymüves és órásnál
PÁPA. Fő-utca 13. szám.
A Bencések templomával szemben.

E szakba vágó javitások, postai rendelések, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Nyomatott a [illegible] „Vörösarty"-könyvnyomda és kiadóvállalat gyomaiban Dr. [illegible] 1907.